

Yıldız Karayel

Öykü Şaduman Dağlı ailesi ile tarlada mısır ekerek mütevazı bir yaşam sürerler. Muhtar Macit Efendi'nin kendisine getirdiği haberlere göre köyden yol geçecek ve bu yol Şaduman'ın dört dönümlük arazisini hiç edecektir. Köyün ağası olan Hurşit'in aruzu da yolun kendi tarlalarına bulaşmaması yönünde olduğu için oğlu Akif, muhtar ve mühendislerle yol yapılacak araziye keşfe çıkarlar. Yolun aşağıdan geçmesinin daha mantıklı olacağını anlatması ve Hurşit Ağanın da adamları etkilemeye çalışması üzerine sorunlar çıkar. Şaduman'ın büyük kızı Nazife, Hurşit'in oğlu Akif'ten Akif ise köyde tek kendisine yüz vermeyen kız muhtarın gelini Gülizar'dan hoşlanır, Gülizar ise beğenilmekten hoşlansa da elinden bir şey gelmediği için kocasını bekler. Şaduman'ın askerden dönen oğlu da Hurşit Ağanın emrinde çalışır. Kaçakçılık ettiğiinden şüphelenen Şaduman oğlunu uyarır. Belli şikâyetler doğrultusunda Jandarma başefendisi de kaçakçılık olayına karışarak keresteleri kimin kaçırdığını bulmaya çalışır. Yukarıdan geçecek olan yolun yapımına gelen dozerler, Nazife ve örgütlediği köy kadınları sayesinde durdurulur. Makinist Hayri bir gece çıkan Yıldız Karayelde Selamet'in dalgalara yenik düşmesi ve yağın sağanakta su baskını olması nedeni ile ölür, Harun ise güç bela kurtulur. Köyde eski başkan Yılmaz Bilgin ile işi yarıda bırakıp giden mühendis Cengiz Topkaç arasında seçim propagandası başlar. Yaşadığı şeylerden Akif'in kendisini sevmediğini çıkaran Nazife içini dinler ve Selim ile evlenmeye karar verir. Köylünün cami avlusunda propaganda dinlemeye gittiği bir zamanda kendini istemeye gelen Saliha Hanım'ın evine gider.

Kişiler

Şaduman Akpelit köyünde yoksul bir yaşantısı olan Şaduman Dağlı, dört dönüm tarlası ve bir çift öküzü ile ailesini geçindirmeye çalışan, iyi bir babadır. Genel olarak köylüsü tarafından saygı gören ve sevilen Şaduman, okumamış da olsa düşünen ve sorgulayan biridir. Bu nedenle de köyde olup bitenlere safça yaklaşmaz. Tedbirlerini alarak sakin bir şekilde kararlar alan baba, eğitilmiş diye geçinen kesime yer geldiğinde sitemlenir. Karadeniz'de çıkan fırtınalara alışık olan Şaduman Dağlı, çıkan karayelde yol açmaya gelip çadır kuran işçilere ve mühendislere yardım eder. Kaçakçılık konusunda bildiği şeyler olmasına rağmen susmayı tercih eden Şaduman, kimsenin işine karışmak istemez, zira oğlu da zarar görsün istemez. Oğlu ile gurur duyan, yaptıklarına onay eren uyumlu bir babadır.

Nazife Yaşlılarına nazaran oldukça çekici ve akıllı bir kız olan sarı yazmalı Nazife, ailesinin en büyük kızıdır. Köyde pek çok kişiye nazaran cesur olan Nazife, köyün kızlarını ve kadınlarını eyleme götürüp başı çekecek kadar lider vasıflara sahiptir. Oldukça sessiz görünmesine rağmen kararlarını kendi alan, özgürlüğüne düşkün bir kız olan Nazife, ailesine de saygıda kusur etmeden yaşar. Haksızlık gibi durumlarda çenesi açılan Nazife, adalet için ağızını açmaktan çekinmez. Hoşlandığı Hurşit Ağanın oğlu Akif'in kendisine ilgisi olmadığını fark etmesi üzerine kendisini sevdiğine inandığı Hafız Esat'ın oğlu Selim'i tercih ederek, evlenmeye karar verir. Güçlü bir kız olan Nazife'nin kendine olan güveni ve güzelliği ile de insanların da dikkatini çeker.

Akif Köyün en zengin adamlarından biri olan Aşağı Akpelit köyünden Hurşit Ağa'nın oğlu olan Akif, hemen tüm kadınlardan hoşlanan şıpsevdi birisi olmasına rağmen, muhtarın gelini Gülizar'a karşı ayrı bir takıntısı vardır. Babası gibi kurnaz biri olan Akif, köyde babasının ağalığını kullanır. Henüz yaşı geldiği halde nüfusa babası küçük yazdırdığı için gitmemiş olan Akif, viski içen şımarık bir gençtir.

Hurşit Ağa Sürekli Ankara'ya gidip gelen belli başlı tanıdıkları olan Hurşit ağa kendi odası ile muhtarın odasına telefon bağlatır. Gösterişi seven Ağa zengin bir adam olduğu için parası ve rüşvetleri ile dilediğini yapabileceğine inanır.

Emriye Şaduman'ın küçük kızı olan Emriye okula gider, babasına ve annesine yardım eder. Ablasının arkasında duran Emriye, yol eyleminde de annesinin ve ablasının dediklerini tekrarlar.

Ümmüye Şaduman'ın karısı olan Ümmüye, cesur bir kadındır, erkek işleri yapar. Eve gelen yabancı erkeklerde başına sarı yazmasını alan anne, ahlaki değerlere ve saygıya önem verir.

Harun Şaduman'ın oğlu olan Harun, askerden geldikten sonra denizlerde çalışarak hayatını kazanmaya çalışır. Çok küçük yaşlarda motorculuğa hevesi bulunan Harun, denizden dönüşlerde köydeki çocuklara şeker dağıtır. Nazife'nin arkadaşı Çiçek'ten çok hoşlanan Harun, kızıdan utandığı için açılmakta zorlanır. Duygusal ve sessizdir.

Makinist Hayri Harun'a denizciliği öğreten yoldaşı makinist Hayri, saygılı biri olarak Nazife'den hoşlanır. Karayelde çıkan fırtınada Selamet'ten sağ çıkamayan Hayri, hayallerini yaşayamadan ölür.

Hafız Esad Kuranı bildiği için hafız lakabı alan Esad, tıpkı Hurşit Ağa kadar zengindir. Şaduman ile arası iyi olan hafız, Hurşit'in karşısında olan biridir. Köyün daha iyi seviyelere gelebilmesi için kooperatif fikrini sunan Esad, merhametli ve yardımsever biridir.

Selim Hafız Esad'ın oğlu olan Selim, Nazife'ye ilgi duyar. Kendisini Akif ile bir yarışta gören Selim, Nazife'nin gönlünün kimde olduğu konusunda endişelidir. Kıskaçtır. Yol olaylarında Nazife'yi destekler nitelikte şeyler söylemekten çekinmeyen Selim, güçlü kadınlardan hoşlanır ve istemesi için halasını Şaduman'a gönderir.

Çorumlu Murat Başçavuş Başefendi olarak köyün asayişinden sorumlu olan komutan, herhangi bir olayda müdahale ederek düzeni sağlamakla görevlidir. Kendisi görevini gayet tarafsız ve doğru yaparak insanların da takdirini kazanır.

Muhtar Mecit Efendi Hem yukarı hem aşağı Akpeli'tin 20 yıllık muhtarı olan Mecit Efendi, dürüst ve doğrucu biridir. Oğlunu çalışması için Almanya'ya gönderen muhtar gelini Gülizar'a sahip çıkar. Köydeki sorunlara karşı ilgili biri olan muhtar, kararlarında adaletli davranmaya gayret eder.

Tema

Mücadele Yıldız Karayel romanında insanların adaleti sağlamak ve kendi haklarını korumak adına verdiği "mücadele" tema olarak işlenmiştir. Kitabın adı ile örtüşen zorlu yaşam koşullarına eklenen sosyal ve politik öğelerle işler daha da zorlaşınca toplumun faydasına olacak tüm işler yine belli bir mücadelenin ardından bir mana kazanacaktır.

Nitekim romanda Dağlı ailesinin geçim sıkıntısı ile mücadelesi, Nazife'nin aşkı bulma mücadelesi, Harun'un Karayel ile mücadelesi, seçim sonuçlarına bağlı kazanılacak olan topraklarının mücadelesi gibi pek çok zorlu koşul bireyin düşünce ve fikir yapısındaki oluşum ile paralel verilmiştir.